

Laten we beginnen met een ogenschijnlijk simpele oefening: Zet je metronoom op 60 en speel een makkelijke toonladder (F of G) in kwartnoten, dus op iedere tik een nieuwe noot. Speel de toonladder Legato; dat wil zeggen “onder de boog”, dus zonder aanzetten van je tong. Het loslaten of indrukken van een klep op je saxofoon bepaalt dan wanneer de volgende noot komt. Neem de tijd om in het tempo te komen , tel 4 tellen vooraf.

Pak je mobiele telefoon of een ander apparaat waarmee je jezelf kunt opnemen en maak een opname van deze oefening.

Je zult waarschijnlijk onder het spelen of bij het terugluisteren merken dat een of meerdere noten een fractie te vroeg waren ten opzichte van de tik. Bijna iedereen heeft de neiging om te “jagen”; te vroeg de volgende noot te spelen in zo’n langzaam tempo. Dat is niet erg maar wel iets om je bewust van te zijn; herhaal de oefening elke dag en streef er naar om exacter en dus gelijkmatiger te spelen. Je zult merken dat het gaandeweg beter gaat!

Dit is een geweldige training voor je vingers om accuraat je sax te leren bedienen en het kost maar een of twee minuten per dag. Doe elke dag een nieuwe toonladder en binnen 2 weken heb je heel effectief alle majeur toonladders geoefend ! Als je er in slaagt om elke nieuwe noot exact te laten samenvallen met de tik dan valt het geluid van de metronoom bijna weg op je opname.

Bij de tweede oefening laat je de metronoom de plaats innemen van de Hi-hat van de drummer. In een 4 kwartsmaat zit de “tsjk – tsjk” van die Hi-hat a op de 2^e en 4^e tel van de maat.

Bij een metronoomstand van 60 is nu wel het tempo verdubbeld tot 120 kwartnoten per minuut; je hoort weliswaar alleen de 2^e en 4^e tel maar de 1^e en 3^e tel zijn er nog steeds, ze zitten er precies tussen in.

Kijk , luister en speel mee met het video voorbeeld “2 and 4 Blues” en je ziet hoe het in de praktijk werkt. Op het pdf-bestand met de noten staat in de eerste 4 maten grafisch ook de metronoom weergegeven (de nootjes met het kruisje in de notenkop). Oefen ook het aftellen mee met de video, dat is soms even wennen....

Door op deze manier de 2^e en 4^e tel te benadrukken ten opzichte van de van nature wat sterkere maatdelen (de 1^e en 3^e tel) krijg

je automatisch wat meer een gevoel van swing. Daarom is dit de gebruikelijke manier van aftellen van een Jazz liedje.

Er zijn natuurlijk ook muziekstijlen waar de swing minder belangrijk of helemaal niet aan de orde is. Je kunt de metronoom dan ook op de 1^e en 3^e tel laten tikken. Of een stukje beurtelings oefenen, de ene keer met de tik op 2 en 4, de andere keer op 1 en 3.

In de praktijk laat ik van het liedje of fragmentje afhangen welke variant ik kies, ook in de wat snellere jazz stukken kies ik vaak voor 1 en 3 omdat dat duidelijker is in een sneller tempo. Beide varianten zijn werkbaar, je moet uitproberen wat voor JOU het beste werkt in een bepaald stuk. Ook een medium jazzstukje of fragmentje kun je gerust op 1 en 3 tellen als je dat beter ligt. Vergeet dan alleen niet te swingen!

De metronoom op de helft van het tempo laten tikken (2 en 4 of 1 en 3) biedt een paar wezenlijke voordelen ten opzichte van een tik op iedere tel, namelijk;

- Het is rustiger, minder nerveus en als je met je voet mee tikt is het makkelijker vol te houden.
- Als je muziek van blad speelt raak je minder snel de tel kwijt, het blijft duidelijker waar je zit, ook bij langere noten en rusten.
- Je gaat preciezer spelen; als je bijvoorbeeld bij een technisch lastiger loopje de neiging hebt om te jagen merk je dat onmiddellijk, de tik van de metronoom komt dan ineens niet meer exact op de

plaats waar je hem verwacht maar is voor je gevoel dan iets "te laat".

Blijf flexibel omgaan met de metronoom; over het algemeen geldt: Hoe sneller het tempo, hoe langzamer je het moet tellen. Bij een tempo van boven de 220 bijvoorbeeld zet ik de metronoom zelfs vaak op een kwart van het tempo; de tik van de metronoom geeft dan alleen de eerste tel van de maat aan. 60 op de metronoom is dan tempo 240.

Als het me herhaaldelijk niet lukt om een passage foutloos te spelen op het gewenste tempo ga ik terug naar een extreem langzaam tempo (60 of nog iets lager) en laat de metronoom weer tikken op elke tel. Meestal kom ik er dan snel achter waar het probleem zit en kan ik er even op "inzoomen" door het bijvoorbeeld "in een loepje" te oefenen. Ik oefen dan het stukje ZO LANGZAAM ALS NODIG IS om het foutloos te spelen. Na een tijdje oefenen wordt het dan makkelijker. Pas dan (en niet eerder) zet ik metronoom een tikje sneller. Ongeduld is je grootste vijand in dit soort situaties. Je hebt er niets aan als je een stukje op een snel tempo (maar met fouten en een slordige timing) instudeert. Sterker nog; het werkt je tegen. Je oefent je dan in het maken van fouten en slordig spelen...

Tik... tik... tik... hoewel het erg effectief is, is oefenen met de metronoom niet altijd leuk en inspirerend. Soms heb je het even helemaal gehad met dat ding. Als je dan toch lekker wilt spelen en goed en je timing wilt blijven controleren kun je ook spelen met drum loops.

Ik heb aantal tracks gemaakt in verschillende tempi en met verschillende "grooves". Je vindt ze in deze les als mp3 bestandjes. Gebruik ze zoveel je wilt maar voor het echte studeerwerk raad ik je aan om toch regelmatig terug te gaan naar de metronoom. De droge tik is misschien wat saaier maar wel eerlijk en duidelijk.

SUCCES !